

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy
na rokovanie HSR SR dňa 5. 5. 2025

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a
doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

1. Postoj APZD

APZD súhlasí s predloženým materiálom a odporúča ho na ďalšie legislatívne konanie.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD neuplatnila v medzirezortnom pripomienkovom konaní žiadne pripomienky.

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiálu

Predmetom novely zákona je:

- aktualizácia zákona o revidované európske právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa
- transpozícia smernice (EÚ) 2024/825 a smernice (EÚ) 2024/1799
- rozšírené informácie pre spotrebiteľov o životnosti výrobkov, opraviteľnosti a dostupnosti náhradných dielov
- rozšírený zoznam nekalých obchodných praktík súvisiacich s plánovaným zastarávaním, zavádzajúcimi tvrdeniami o udržateľnosti a „greenwashingom“
- predĺžená zákonná záručná doba na opravy
- zavedenie nového dobrovoľného informačného formulára, ktorý má spotrebiteľom pomôcť pri posudzovaní opravárenských služieb
- aktualizácie z dôvodu zrušenia nariadenia č. 524/2013 o riešení sporov online
- zahrnutie Úradu pre reguláciu hazardných hier ako orgánu dohľadu
- objasnenie určitých ustanovení o ochrane spotrebiteľa

A. Stručný obsah zmien v zákone č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa:

- rozšírenie § 2 o nové definície pojmov „Environmentálne tvrdenie“, „Značka udržateľnosti“, a „Certifikačný systém“, ktoré sú zavedené pre účely úpravy informačných povinností obchodníkov

- zavedenie novej povinnosti pre predávajúceho informovať kupujúceho o práve vybrať si medzi opravou a výmenou veci
- predzmluvné informačné povinnosti obchodníka sa dopĺňajú o nové environmentálne aspekty:
 - o informácie o existencii zákonnej zodpovednosti obchodníka za vady tovaru.
 - o informácie o možnostiach dodania tovaru šetrnými k životnému prostrediu.

Zmeny na predchádzanie nekalým praktikám:

- v každom oznámení o znížení ceny tovaru sa musí uviesť predchádzajúca cena tovaru, čo je najnižšia cena, za ktorú obchodník predával tovar v období 30 dní pred znížením ceny
- ak je cena tovaru postupne znižovaná bez prerušenia, môže obchodník uviesť ako predchádzajúcu cenu najnižšiu cenu za posledných 30 dní pred prvým znížením
- obchodník musí na požiadanie orgánu dohľadu predložiť dôkazy, ktoré preukazujú správnosť tvrdení týkajúcich sa obchodnej praktiky
- rozširuje sa rozsah informácií, ktoré uvádzajú do omylu priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k environmentálnym vlastnostiam
- zákaz poskytovania environmentálnych tvrdení bez jasných, objektívnych, overiteľných a verejne prístupných záväzkov, ktoré prijal obchodník
- za účelom zamedzenia porovnávania produktov bez objektívnych informácií o spôsobe a metódach porovnávania, doplnenie sa nové ustanovenie s cieľom zabezpečiť, aby porovnávanie produktov na základe ich environmentálnych alebo sociálnych charakteristík bolo objektívne

Informácie o oprave produktu a oprava produktu a dodanie tovaru na diaľku:

- zavedenie dobrovoľného európskeho formulára pre informácie o oprave, ktorý poskytovatelia opravárenských služieb môžu poskytovať – jeho vzor je uvedený v prílohe 3 zákona
- ustanovenie § 13b ukladá výrobcovi novú povinnosť opraviť na žiadosť spotrebiteľa tovar v rozsahu požiadaviek na opraviteľnosť upravených v právnych aktoch EÚ
- povinnosť informovať spotrebiteľa o možnostiach dodania tovaru šetrnými k životnému prostrediu
- osobitné informačné povinnosti obchodníka pri zmluve uzavretej na diaľku a zmluve uzavretej mimo prevádzkových priestorov obchodníka sa rozširujú o povinnosť obchodníka informovať spotrebiteľa o možnostiach dodania tovaru šetrnými k životnému prostrediu

- smernica (EÚ) 2024/1799 predpokladá v budúcnosti vytvorenie Európskej online platformy pre opravy na úrovni EÚ - návrh zákona predstavuje základ potrebný na vytvorenie rozhrania na túto európsku online platformu

Zmeny v niektorých orgánoch dohľadu a vo výkone dohľadu:

- upravuje názov Štátneho ústavu ~~na~~ pre kontrolu liečiv
- rozširuje sa počet orgánov dohľadu v oblasti ochrany spotrebiteľa o nový orgán – Úrad pre reguláciu hazardných hier
- výkon dohľadu nad nekalými obchodnými praktikami, ktoré sa týkajú cien potravín, kozmetických výrobkov, liekov a zdravotníckych pomôcok sa presúva na Slovenskú obchodnú inšpekciu (SOI)
- vzhľadom na nové povinnosti pre výrobcov a opravovne upravené v § 13a a § 13b sa rozširuje rozsah povinností, nad ktorými vykonáva dohľad SOI
- s cieľom odbúrať administratívnu záťaž orgánov dohľadu pri požiadavkách na zrušenie predbežných opatrení, ktoré už nemajú opodstatnenie, sa navrhuje ustanoviť zánik predbežného opatrenia ex lege v prípade jeho úplného splnenia dohliadanou osobou

Konania

- vylučuje sa aplikácia správneho poriadku na predbežné opatrenia a opatrenia o blokovaní, čím sa upravuje doručovanie verejnou vyhláškou pri opatreniach o blokovaní
- zavádza sa osobitný postup v prípadoch, kedy dohliadaná osoba pred začatím alebo počas výkonu dohľadu na mieste preukáže, že ukončila porušovanie právnych predpisov a vykonala nápravu v prospech poškodených spotrebiteľov
- vylučuje sa poučovací povinnosť orgánu dohľadu v prípadoch, kedy ide o porušenie povinnosti, ktorého sa dohliadaná osoba dopustila skôr, ako bolo vydané rozhodnutie orgánu dohľadu o uložení sankcie
- dĺžka lehoty určovanej orgánom dohľadu na preukázanie splnenia podmienok pre odloženie veci alebo na doručenie návrhu dobrovoľného opatrenia (30 dní) sa skracuje na 15 dní

Nekalé obchodné praktiky (black list)

- príloha č. 1 zákona sa dopĺňa o dvanásť nových obchodných praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé, ide napríklad o:

- dobrovoľné zobrazenie značky udržateľnosti, ktorá nie je založená na certifikačnom systéme
- uvádzanie všeobecného environmentálneho tvrdenia, pri ktorom obchodník nevie preukázať uznané vynikajúce environmentálne vlastnosti.
- environmentálne tvrdenie vzťahujúce sa len na určitý aspekt produktu alebo obchodnej činnosti, ktoré sa prezentuje, že sa týka celého produktu

B. Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník

- v zákone sa rozširujú požiadavky na súlad predanej veci o novú vlastnosť – opraviteľnosť
- spresňuje sa, že pri predaji použitých vecí sa za vadu nepovažuje prirodzené opotrebovanie veci
- predlžuje sa doba zákonnej zodpovednosti predávajúceho za vady veci z troch na štyri roky, ak si spotrebiteľ vyberie opravu veci

Predpokladaná účinnosť: 1. októbra 2025, 1. januára 2026 a 27. septembra 2026